

**Verkiezingsprogramma
van de Bossche VVD
voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2018**

Het gaat beter, nu doorzetten!

Vastgesteld 14 oktober 2017

Inhoud

Het gaat beter, nu doorzetten!	3
Dat wat de gemeente moet doen, moet zij ook goed doen	4
Een dienstbare en moderne gemeente.....	4
Degelijk financieel beleid met lage lasten	5
Een innovatieve en duurzame economie	6
Naar een duurzame toekomst	7
Werken aan werk.....	8
Een veilige omgeving om in te leven	9
Wonen in sterke wijken en dorpen met een eigen karakter	12
Verkeer dat in beweging is in plaats van stilstaat.....	13
Een aantrekkelijke gemeente voor jongeren en studenten	15
We geven jongeren en studenten een plek in de gemeente	15
We leiden op voor de kansen van de toekomst.....	16
Sportbeleid in beweging	17
Een zorgzame gemeente	19
Een uitdagend cultuuraanbod.....	21
Colofon.....	22

Het gaat beter, nu doorzetten!

Nu het in Nederland weer beter gaat dan tijdens de economische crisis, willen wij ervoor zorgen dat alle inwoners van onze prachtige gemeente gaan merken dat het beter gaat. Tijdens de crisis hebben we gedaan wat nodig was om onze gemeente sterk te houden. De veranderingen in zorg en welzijn zijn zo georganiseerd, dat mensen die echt hulp nodig hebben die hulp ook krijgen. Door goed op het huishoudboekje van de gemeente te letten hebben we ook de ruimte om te investeren, net zoals we dat de afgelopen jaren hebben kunnen doen. Stilstand is achteruitgang en daarom blijft de Bossche VVD actief bouwen aan de toekomst van 's-Hertogenbosch, Rosmalen, Empel, Engelen, Nuland en Vinkel.

De Bossche VVD kijkt positief en met vertrouwen naar de toekomst van 's-Hertogenbosch. We hebben alle kwaliteiten om ook in de toekomst sterk en sociaal te zijn en aantrekkelijk te blijven voor inwoners en ondernemers. Onze cultuurhistorie en Bourgondische waarden geven ons de basis om de kansen voor de toekomst te grijpen.

We willen werken aan meer en duurzame werkgelegenheid. Daarbij focussen we ons onder meer op de nieuwe economie, met data science en innovatie als kern. Bossche ondernemers zijn krachtige netwerkers waardoor zij steeds nieuwe kansen zien. En de *Jheronimus Academy for Data Science (JADS)* geeft onze gemeente een boost richting het worden van ICT-hoofdstad van Nederland.

Daarnaast zien we dat steeds meer mensen verantwoordelijkheid nemen om zaken met elkaar op te pakken. Zoals het samen verantwoordelijkheid nemen voor de eigen wijk of buurt. De Bossche VVD wil de mensen die zich inzetten voor hun eigen wijk of buurt ook de vrijheid geven om zelf keuzes te maken. We willen meer geld vrij beschikbaar maken voor de wijken. Verder willen we het gat tussen de overheid en burger verkleinen door nieuwe manieren van participatie te zoeken, waarbij de gemeente een plek naast de inwoner krijgt in plaats van hiërarchisch erboven.

Op sociaal gebied zien we dat mensen steeds ouder worden en langer zelfstandig blijven wonen. In de woningbouw moeten we daar rekening mee houden. We moeten ook huizen blijven bouwen voor de middenklasse die naar de steden blijft trekken. Ook de jongeren moeten we binden aan onze stad. Daar ligt nog een grote uitdaging, want jongeren zijn van belang om onze gemeente bruisend en innovatief te houden

De uitdagingen gaan we met vertrouwen aan, terwijl we ook het huishoudboekje van de gemeente op orde blijven houden. 's-Hertogenbosch heeft een van de laagste lokale belastingen van Nederland; dit willen wij zo houden. Het uitgangspunt voor de VVD is, dat we niet meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt. De gemeente moet alleen die taken doen die ze moet doen en dat tegen zo laag mogelijke kosten. Overheidsgeld is immers geld dat opgebracht wordt door de burger en daar moeten we verantwoord mee omgaan.

Deze uitdagingen vragen om een lokale partij met een landelijk netwerk die doorzet richting de toekomst. De Bossche VVD is de partij die een brug slaat tussen lokaal, regionaal en landelijk. Dat is de kracht van de Bossche VVD. We slagen er al jaren in om het huishoudboekje van de gemeente op orde te houden. We stimuleren de eigen verantwoordelijkheid van inwoners om met elkaar zaken op te pakken. We zorgen voor een groeiende Bossche economie met nieuwe kansen en nieuwe banen. We zijn er voor de mensen die hulp nodig hebben en zorgen voor bereikbare en kwalitatief goede zorg.

Dat wat de gemeente moet doen, moet zij ook goed doen

Van de gemeente verwachten wij dat ze positief en actief met inwoners en ondernemers meedenkt. Dat de dienstverlening van een hoog niveau is en dat het gemeentelijke huishoudboekje op orde blijft.

Een dienstbare en moderne gemeente

We verwachten van de gemeente, dat ze dienstbaar en modern is. Digitalisering heeft voor ons daarom een hoge prioriteit. Een gemeente die veel digitale producten aanbiedt voor het gemak van de bewoners, houdt meer tijd over om naar de bewoners toe te gaan. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente een digitaal loket heeft dat 24 uur per dag open is. De VVD vindt het belangrijk om oog te hebben voor inwoners die nog een achterstand in de digitalisering hebben.

De Bosschenaar is van nature erg betrokken, neemt zijn verantwoordelijkheid en is bereid om samen te werken. Dat zien we al terug in de vele voorbeelden waarin burgers, individueel of als groep, taken terugnemen van de overheid. Wij willen hier volop de ruimte voor blijven bieden. Dit vraagt om een andere manier van denken door de gemeente: niet meer eerst zelf een plan bedenken en burgers daaraan mee laten doen (burgerparticipatie), maar juist de initiatieven van onderaf laten groeien en waar nodig als overheid aan meedoen (overheidsparticipatie). We willen onze inwoners ook meer betrekken bij de plannen en besluitvorming die de gemeente heeft. Afhankelijk van de impact die een mogelijk plan of besluit heeft, zullen we de burgerparticipatie opschalen zodat er een gelijkwaardige rol ontstaat.

Concreet werken we aan deze punten:

- We vinden het normaal dat de gemeente opneemt wanneer je belt en dat de gemeente er alles aan doet om je goed te helpen. De gemeente is er voor ons, niet andersom.
- We willen dat het Stadskantoor ook buiten kantooruren open is voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Ook willen we dat medewerkers van het Stadskantoor op afspraak naar je toe kunnen komen. Een nieuw ID-bewijs kun je ook laten bezorgen, bijvoorbeeld op je werk.
- Bij een afspraak op het Stadskantoor krijg je als je met de auto komt een gratis uitrijbewijs voor de parkeergarage. De overheid verwacht namelijk soms dat je zelf langs komt; de VVD vindt dat je daar dan niet extra voor hoeft te betalen.
- Privacy is een groot goed, dus het is belangrijk dat de gemeente de digitale privacy van inwoners borgt.
- De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude, tegen te gaan of te bestraffen.
- De gemeente communiceert helder en begrijpelijk.
- We willen een opschoning van gemeentelijke regels om overbodige, tegenstrijdige, niet nuttige en niet handhaafbare regels te schrappen.
- We laten de inwoners meedenken over welke onderwerpen voor de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van belang zijn en schrappen daarmee overbodige regels.
- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid richting de regio, zodat we door samenwerking er allemaal beter van worden.

- We willen initiatieven van inwoners en ondernemers actief stimuleren.
- De gemeente stelt een Ideeënmakelaar aan die bewoners met een initiatief helpt in het versterken van de aanvraag en zorgt dat de initiatiefnemer bij de juiste afdeling terecht komt. Hierdoor worden aanvragen kansrijker en wordt de inwoner niet steeds naar een ander loket doorverwezen.

Degelijk financieel beleid met lage lasten

Voor de VVD is het op orde houden van de financiën de basis van het gemeentelijke beleid. Een sluitende (meer-)jarenbegroting is de basis van een verantwoord financieel beleid. We zorgen voor gezonde reserves en controleren ook periodiek of de reserve nog realistisch is. Op die manier blijven we ook bij tegenwind financieel gezond.

We hebben in de afgelopen jaren gezorgd voor een financieel gezonde gemeente en dat zullen we blijven doen. Elke euro die de gemeente uitgeeft is een euro die door de inwoners en bedrijven van onze gemeente is opgebracht (direct of indirect). Soberheid en doelmatigheid zijn daarom belangrijk. We stellen ons daarom altijd de vraag: Wat moeten we doen, wat willen we doen en doen we het efficiënt?

Om de begroting sluitend te krijgen beantwoorden wij de volgende vragen:

1. Moeten we al het beleid dat we uitvoeren nog wel uitvoeren? (*afschaffen van taken c.q. bezuinigen*)
2. Moeten we het beleid op de wijze uitvoeren zoals we het nu doen? (*beoordelen van effectiviteit en efficiency*)
3. Welk oud beleid kan verwijderd of aangepast worden om nieuw beleid te kunnen bekostigen en implementeren? (*oud voor nieuw*)

Het verhogen van de lokale lasten is dus geen optie voor de VVD!

Concreet werken we aan deze punten:

- We zijn voor verlaging van de gemeentelijke lasten voor inwoners en ondernemers.
- Een sluitende begroting, een gezonde maar realistische reservepositie en een jaarlijkse herijking van reserves en voorzieningen.
- Strikte scheiding tussen gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven dekken met structurele middelen; eenmalige inkomstenmeevallers mogen niet worden gebruikt voor structurele extra uitgaven.
- De nullijn bij de OZB hanteren en daarbij – net als bij de andere lokale lasten – hoogstens de inflatiecorrectie toepassen. Indien de waarde van woningen stijgt dan daalt het tarief van de OZB zodanig, dat de opbrengst van de OZB gelijk blijft.
- Bestaande lokale belastingen en leges jaarlijks beoordelen naar noodzakelijkheid, nut en hoogte. Het uitgangspunt hierbij is kostendekkende tarieven.
- Dat de gemeente bij het beoordelen van subsidies kritisch kijkt naar de inspanningen van de aanvrager om ook uit andere bronnen geld te ontvangen. Het uitgangspunt bij gemeentelijke subsidie is cofinanciering
- Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs hoeft je geen leges te betalen. Zo'n situatie is al vervelend genoeg.

Een innovatieve en duurzame economie

De Bossche VVD wil een bloeiende economie met veel banen, ondernemers zijn hierin onmisbaar. Het zijn ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovatieve technieken. Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente.

Wij willen het economisch vestigingsklimaat verder versterken. Deze versterking is gericht op innovatie en verduurzaming van het bedrijfsleven. Daarvoor moet steeds meer maatwerk geleverd worden. Bijzondere aandacht is er voor de JADS, onze data-universiteit. Uitbouw van deze universiteit en versterken van de binding met het bestaande bedrijfsleven is daarbij van belang. De kans om van 's-Hertogenbosch de big data hoofdstad van Nederland te maken wil de VVD waar maken. De gemeente geeft het goede voorbeeld door voorloper (early adopter) te worden bij de praktische toepassing van big data. Ook faciliteren we ICT-conferenties en wordt het Grasso-complex een plek waar nieuwe bedrijven op het gebied van ICT en big data zich kunnen vestigen.

Op de lange termijn is er de uitdaging om door middel van scholing mensen klaar te stomen voor de banen van de toekomst en voor banen waarvoor tekorten aan arbeidskrachten ontstaan, zoals in de metaalsector. Ook het ondernemen verandert. Zo ontstaan er steeds meer netwerkverbanden van bedrijven en ZZP'ers en ontwikkelingen volgen elkaar sneller op. Opleidingsinstituten en ondernemers zijn belangrijke partners voor de gemeente en hierbij past een andere manier van samenwerken. Daarom wil de VVD vol inzetten op datgene waar we goed in zijn, namelijk het leggen van verbindingen tussen verschillende partijen. Juist in 's-Hertogenbosch ontmoeten praktijkgericht onderwijs en ondernemers elkaar. Dit geeft ons de kans om in onze gemeente innovatieve producten te ontwikkelen en op de markt te brengen.

Succesvolle steden zijn de steden die erin slagen om de kennis van hun scholen te verbinden aan het bedrijfsleven en die verbinding goed weten te vermarkten. Daarom hebben we een keten opgezet waarin startende bedrijven geholpen worden om door te groeien naar succesvolle bedrijven met veel personeel. Belangrijke partners hierbij zijn Ondernemerslift+, de Jamfabriek en het Bosch Investeringsfonds. Deze keten willen we verder versterken.

Concreet werken we aan deze punten:

- Ondernemers weten zelf het beste hoe zij hun bedrijf willen runnen. Dat hoeft de gemeente ze niet te vertellen. Door ondernemers de ruimte te geven, stimuleert de gemeente ondernemers het beste te doen. Daarom willen wij lagere belastingen en minder regels.
- Het is belangrijk dat ondernemers kunnen ondernemen in een veilige en aantrekkelijke omgeving. We zijn daarom voorstander van bedrijfsinvesteringszones, waarbij ondernemers in de eigen omgeving investeren.
- Recreatie en toerisme zijn belangrijke dragers van onze lokale economie. Wij willen dat de gemeente recreatieve ondernemers stimuleert. Recreatie mag altijd in de natuur. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden, tenzij aantoonbare permanente schade aan de natuur wordt toegebracht. Te veel regels zijn voor niemand goed.
- Ondernemers kunnen zelf heel goed bepalen wanneer hun winkel open of dicht gaat. Daar hebben ze geen gemeentebestuur voor nodig. De huidige winkeltijdenwet geeft de gemeente de mogelijkheid om winkeltijden flexibel in te richten, zodat ze zelf kunnen kiezen of zij op bijvoorbeeld zondag open willen zijn.
- Ondernemers zijn van inkomsten afhankelijk en kunnen niet lang op hun geld wachten. De gemeente betaalt daarom rekeningen binnen dertig dagen.

- Economische ontwikkeling stopt niet bij de gemeentegrenzen; afstemming is noodzakelijk. Niet alleen in de regio, maar ook binnen Brabant, Nederland en Europa. Dat laatste geldt met name voor de acquisitie van internationale bedrijven.
- We verlengen de geldigheidsduur van vergunningen, waar dat kan. Verder willen wij vergunningen waar mogelijk afschaffen, samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht of algemene regels.
- Wij willen dat ondernemers maximaal één aanslag per jaar van de gemeente krijgen waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- De gemeente blijft alert op kansen om bedrijfsverzamelgebouwen en 'hubs' te creëren voor startende, innovatieve, bedrijven. Zoals voor ICT en big data in het Grasso-Complex.
- Verder door ontwikkelen van bestaande platformen (zoals de bestaande ICT-Community 's-Hertogenbosch en het Logistiek Platform 's-Hertogenbosch) en het ontwikkelen van nieuwe platformen, waar ondernemers uit dezelfde sector elkaar kunnen ontmoeten om tot innovatie en gezamenlijke slagkracht te komen.
- Actief nieuwe concepten in de stad mogelijk maken en daarbij actief de landelijke overheid benaderen om regelgeving te versoepelen.
- Ruim baan voor ICT met een gemeente die daarbij zelf innovaties niet schuwt.
- Zorgen dat er snel internet komt voor iedere Bosschenaar door de aanleg van glasvezel te faciliteren en ruimte te geven voor andere, nieuwe, hoogwaardige technieken.
- We willen dat het bedrijventerrein Heesch-West snel in ontwikkeling wordt genomen.

Naar een duurzame toekomst

We vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met energie, water en het milieu. Dat is van belang voor onze kinderen en kleinkinderen. Duurzaamheid biedt een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van de economische winst. De gemeente kan duurzaamheid stimuleren door het aantal regels te verminderen en in te zetten op eenvoudigere procedures.

Concreet werken we aan deze punten:

- Elektrische auto's zijn een goede, zuinige manier om van A naar B te komen. De gemeente werkt actief mee aan voldoende oplaadpunten en waterstof tankstations.
- De gemeente stimuleert duurzame energie zoals zonnecellen door minder regels en eenvoudige procedures op te stellen.
- Voor inwoners inzichtelijk maken waar energie kan worden bespaard. Inwoners kunnen daar vervolgens zelf mee aan de slag. Dat is goed voor hun portemonnee en draagt bij aan een duurzamere gemeente.
- Positief staan tegenover (groepen van) burgers die duurzame energie willen opwekken.
- Produceren van afval zoveel mogelijk voorkomen. Indien er toch afval wordt geproduceerd, wordt dat gezien als grondstof voor nieuwe producten. Zo werken we aan een circulaire economie.
- De gemeente stimuleert innovaties rond het opwekken van duurzame energie in onze gemeente, ook voor waterkrachtenergie.
- We willen dat in samenwerking met de SPARK-campus initiatieven worden genomen om duurzame en energieopwekkende maatregelen een plek plaats te geven in onze openbare ruimte.

- Bij een aanvraag voor een windmolen door ondernemers kijken we kritisch naar de effecten voor omwonenden en hanteren we de voorwaarden die het meest in het voordeel van de bewoners zijn.
- De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid. Goed voorbeeld doet volgen.
- We beschermen de belangrijke bomen in onze gemeente, maar mensen gaan zelf over bomen in hun eigen tuin en niet de gemeente.
- De ruimte voor groen en versterking van het landschap krijgt bij ruimtelijke ontwikkelingen een belangrijke plek.
- Water is een belangrijk element in onze gemeente; we willen meer economische kansen met water grijpen en tegelijkertijd zorgen we dat onze gemeente goed beschermd blijft tegen wateroverlast.

Werken aan werk

Werk is voor iedereen belangrijk en zorgt ervoor dat je een inkomen hebt, prettig woont, voor jezelf zorgt en het leven kunt leiden dat je wilt. Werk zorgt er ook voor dat je jezelf ontwikkelt, nieuwe mensen leert kennen en meedoet in de maatschappij. Werk biedt zekerheid. Wie werkt, investeert in zichzelf en in de toekomst van onze samenleving.

De VVD wil dat iedereen die in staat is om te werken, ook werkt. Mensen die niet in staat zijn om te werken moeten maatwerk krijgen. Daarom moet de gemeente in de gelegenheid zijn om speciale ondersteuning aan individuele mensen te geven die dat echt nodig hebben (bijzondere bijstand). Bijvoorbeeld voor degenen die in een onvoorziene situatie terechtkomen of door een stapeling van veranderende wet- en regelgeving tussen wal en schip dreigen te belanden. Als de voorspellingen kloppen hebben we iedereen nodig om de economie draaiende te houden. Als gemeente gaan we daarop in spelen door bijvoorbeeld het onderwijsaanbod en de arbeidsmarkt beter op elkaar af te laten stemmen.

De beste sociale voorziening is een betaalde baan. Het uitgangspunt is dat een uitkering tijdelijk is en dient als een springplank. Samen met partners als woningbouwcorporaties en zorgverzekeraars zorgt de gemeente voor het tijdig signaleren van betalingsproblemen om zo schulden te voorkomen en in te kunnen grijpen voordat de schulden te hoog oplopen.

Concreet werken we aan deze punten:

- Gemeentelijk beleid heeft als kern dat re-integratie zich er op richt om mensen blijvend aan het werk te helpen.
- We willen dat het armoedebeleid tot doel heeft om mensen zo snel mogelijk vanuit een uitkeringssituatie in een betaalde baan te helpen. Bedrijven en (onderwijs)instellingen moeten bij dit proces betrokken worden.
- De mogelijkheid stimuleren dat ontvangers van een uitkering via het starten van een eigen onderneming betaald werk verrichten. De VVD wil het starten van een eigen onderneming stimuleren.
- Wij vinden dat we voor het ontvangen van een uitkering een (maatschappelijke) tegenprestatie mogen verwachten. Wie bijstand krijgt en de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verliest zijn of haar uitkering.
- Mensen die bijstand of een andere uitkering krijgen, verplichten om een opleiding te volgen of werkzaamheden uit te voeren terwijl de gemeente hen helpt bij het vinden van een betaalde baan.

- Onterecht betaalde uitkeringen tot op de laatste cent terugvorderen, bovenop de opgelegde boete. Fraude met uitkeringen is namelijk diefstal.
- Actief proberen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen en bedrijven en instellingen stimuleren om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen.
- Actief ideeën van bedrijven en instellingen stimuleren die erop gericht zijn om werkloze vijfenvijftigplussers aan het werk te helpen.
- Onderwijs en het lokale bedrijfsleven werken samen, zodat het onderwijs aansluit bij de arbeidsmarkt en ondernemers goed opgeleid personeel kunnen krijgen.

Een veilige omgeving om in te leven

Voor de VVD staat veiligheid centraal. Eigendommen moeten worden gerespecteerd, geweld wordt niet geaccepteerd en ook de dagelijkse rit naar werk, school of sportvereniging moet veilig zijn. Wijken die veilig zijn moeten we veilig houden en wijken die niet veilig zijn moeten we veilig maken.

Veiligheid is een gezamenlijke inspanning en verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven, gemeente en partners in de veiligheidsketen. Gemeente en politie treden hard op tegen mensen die hen bedreigen of aanvallen. Ze hebben hiervoor de bevoegdheden gekregen en die moeten ze nu ook durven inzetten. De VVD wil dat er door de bevoegde instanties streng, rechtvaardig en daadkrachtig wordt opgetreden tegen iemand die zich niet aan de regels houdt. De wijkagent neemt wat de VVD betreft een cruciale plek in.

Wij vinden dat drugsdealers aangepakt en drugspannen gesloten moeten worden. Daarom wil de VVD ook de aangesloten blijven bij de speciale Taskforce Brabant-Zeeland. Op die manier kunnen justitie, politie en belastingdienst intensief blijven samenwerken om criminele netwerken in 's-Hertogenbosch en omgeving te bestrijden.

Iedereen kan bijdragen aan veiligheid in de buurt. Veiligheid valt of staat bij de bereidheid van onze inwoners om verdachte of onveilige situaties te melden. Wij staan daarom open voor initiatieven als buurtpreventie, sociaal alarm en WhatsApp-groepen. Angst bij inwoners van de stad om misstanden te melden bij de politiek en de politie is voor de VVD onacceptabel.

Geweld tegen de LGBTI-gemeenschap en andere minderheidsgroepen in onze gemeente vinden wij onacceptabel. Hiertegen dient consequent hard op te worden getreden. Wil de stad toekomstbestendig zijn, dan is de stad een plaats van respect en tolerantie en een plaats voor vrijdenkers. Dat geeft de impuls om mensen aan te trekken en te behouden voor de stad.

Concreet werken we aan deze punten:

- Een zichtbare politie op straat. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. Politie en handhaving gaan ook met wijkbewoners in gesprek over prioriteiten in de wijk.
- Meer bevoegdheden voor gemeentelijke buitengewone opsporingsambtenaren en uitbreiding van toezichthouders op buurt- en wijkniveau. Extra BOA's vergroten de zichtbaarheid, handhaving en bestrijding van de kleine criminaliteit.
- Wij willen dat de gemeente niet alleen aandacht heeft voor veiligheidscijfers, maar ook voor het veiligheidsgevoel van de inwoners.
- We willen dat de gemeente in het kader van 'eigen verantwoordelijkheid' openstaat voor initiatieven zoals buurtpreventie en WhatsApp groepen.

- Inwoners stimuleren om verdachte of onveilige situaties te melden. Daarbij is een terugkoppeling door de agent ter plaatse gewenst.
- Strak volgen van veelplegers door de politie kan criminaliteit voorkomen en oplossen. Instrumenten als gebiedsontzegging (dit kan ook per winkel, park of wijk) worden gebruikt om geweld, overlast of herhaling van criminele daad tegen te gaan.
- We willen dat slimme mogelijkheden van ICT, zoals big data, ingezet worden om criminaliteit gerichter te kunnen bestrijden.
- Overlast gevende personen strenger aanpakken. Hierbij is ontpantseren een belangrijk instrument om “onaantastbare” in wijken aan te pakken. Dit doen we door vliegende brigades die preventieve controles uitvoeren.
- Geweld tegen minderheidsgroepen is onacceptabel en iets waartegen altijd vervolging plaats dient te vinden.
- Geweld tegen hulpverleners wordt in onze gemeente niet getolereerd en wordt hard aangepakt.
- Hangjongeren en hun ouders worden verantwoordelijk gesteld voor het gedrag van die hangjongeren.
- Geen overlast van coffeeshops in woonwijken en een krachtige aanpak van de thuisteelt. De gemeente volgt de landelijke ontwikkelingen over het regelen van de wietteelt en doet tot er een nieuwe wet is niet mee aan lokale pilots.
- Schade en de kosten van handhaving zoveel mogelijk worden verhalen op diegenen die deze veroorzaken. De interventieaanpak in wijken waar aandacht nodig is voortzetten, waarbij onder andere de politie, het UWV, de belastingdienst, de gemeente en de provincie Noord-Brabant samenwerken.

- Een goede balans tussen de middelen die besteed worden aan preventie en de middelen die besteed worden aan het aanpakken van criminaliteit.
- Preventief toezicht en extra aandacht voor wijken met hoge criminaliteitscijfers en onveiligheidsgevoelens.
- Cameratoezicht in de openbare ruimte om de pakkans van de dader te vergroten. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van mobiele camera's.
- Voorkomen van probleemgedrag bij jongeren, waarbij goed moet worden samengewerkt op het gebied van onderwijs, welzijn, cultuur, zorg en sport.
- Samen met partners als onderwijs, politie en welzijnswerk is de gemeente alert op signalen van radicalisering, zodat op tijd op ingegrepen kan worden.
- Samen met politie en andere instanties ondersteunen we docenten bij het ingrijpen bij scholieren die, al dan niet onder dwang, in het criminele circuit terechtkomen. Het doel is om de scholieren te begeleiden uit het criminele circuit te komen of te blijven.
- Bij grootschalige evenementen en bij onze drukke binnenstad wordt er specifieke aandacht besteed aan maatregelen die terroristische acties met bijvoorbeeld auto's kunnen voorkomen.

- De gemeente gaat in gesprek met scholen en organisaties die in de wijken actief zijn om alert te zijn op signalen van radicalisering, zodat hier snel en stevig op kan worden ingegrepen.

- We willen dat de lokale brandweer en ambulances op tijd zijn als je ze nodig hebt. De afgesproken aanrijdtijden moeten in ieder geval worden gehaald. Daarbij kunnen er ook afspraken met de buurgemeenten worden gemaakt.
- Gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweerkorpsen behouden. Door de regionalisering van de brandweer komt de aansturing van de brandweerkorpsen meer buiten het bereik van de gemeenten en dit zou effect op de vrijwilligers kunnen hebben.

- De openingstijden van de horeca incidenteel verruimen bij festivals en andere gelegenheden, zoals Koningsnacht, Jazz in Duketown en Boulevard – al dan niet in combinatie met de invoering van een venstertijd –om horecagerelateerde overlast tegen te gaan.

Integratie en tegengaan van discriminatie

De VVD staat voor een tolerante samenleving waarin iedereen meedoet. Bij de VVD staat niet je afkomst maar je toekomst, niet je geloof maar je gedrag en niet de groep maar het individu centraal. De VVD geeft geen subsidies aan organisaties die deze tolerantie ondermijnen.

De VVD verwerpt en bestrijdt discriminatie. De gemeente werkt mee aan het landelijk vastgestelde immigratie- en asielbeleid. Er is geen opvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers die niet willen meewerken aan hun terugkeer naar het land van herkomst. De VVD verwacht dat mensen in de samenleving integreren. Voor de VVD betekent integreren dat mensen zich aanpassen, de taal spreken en een bijdrage leveren aan de samenleving. De huidige methode is weinig effectief, het moet intensiever en minder vrijblijvend. Er moeten meer sancties komen om onvoldoende deelname tegen te gaan. De arbeidsmarkt heeft behoefte aan nieuw talent. Daarom moeten statushouders direct na vestiging een competentietest ondergaan om hun talenten zichtbaar te maken om daardoor zo snel mogelijk een (stage)traject te volgen voor het vinden van een betaalde baan.

Concreet werken we aan deze punten:

- Principeel tegenstand bieden tegen bewust scheiden van vrouwen en mannen of jongens en meisjes bij sport- en andere activiteiten.
- Een actief opsporings- en uitzettingsbeleid voor alle illegalen. De VVD is tegenstander van actieve ondersteuning aan uitgeprocedeerde asielzoekers door de gemeente; er is wel ruimte voor particuliere initiatieven.
- Bij discriminatie, eerwraak, etc. laagdrempelige en snel beschikbare hulp bieden. De VVD ondersteunt politie, justitie en andere organisaties bij de bestrijding hiervan.
- Algemene middelen worden besteed aan algemene voorzieningen. Er worden dus geen subsidies gegeven aan initiatieven waar mensen op basis van geslacht, geloof of afkomst geweigerd worden. De VVD steunt dus geen doelgroepenbeleid. De VVD denkt immers in individuen en niet in groepen.

Wonen in sterke wijken en dorpen met een eigen karakter

Wij wonen in een heel diverse gemeente met veel wijken en dorpen die ieder hun charme en eigenheid kennen. Dat eigen karakter vraagt om verschillende maatregelen. De Bossche VVD is er trots op dat er voor iedereen een prettige plek is om te wonen, te werken en te recreëren in onze eigen gemeente. Ook hier betekent stilstand achteruitgang. Daarom willen wij de komende jaren, samen met de inwoners, investeren in alle wijken en dorpen om deze leefbaar en gezellig te houden en een thuis te laten zijn voor iedereen. Daarbij hebben we vanzelfsprekend aandacht voor wijken waar het minder gaat, maar ook de wijken die het goed doen krijgen onze steun om nog sterker te worden.

Zo zijn wij van mening dat gezonde dorpen en wijken een huiskamer hebben die dient als ontmoetingsplek voor alle inwoners en verenigingen en waar ze hun initiatieven kunnen ontplooiën. Al onze kernen dienen goed bereikbaar zijn, zowel per auto en per fiets als met collectief vervoer. Om deze reden willen wij Rosmalen beter bereikbaar maken, bijvoorbeeld via de Oostelijk Landweg die om de Kruisstraat heen gaat, en kijken of de buurtbus, zoals in Engelen/Bokhoven, ook in andere dorpen opgestart kan worden.

De Bossche VVD vindt dat de gemeente moet durven investeren in de kleinere kernen. De inwoners van deze dorpen verdienen goede voorzieningen. Wel moeten er woningen bij gebouwd worden, vooral voor starters op de woningmarkt en ouderen die graag in hun vertrouwde gemeenschap willen blijven wonen. Hierbij kan gewerkt worden met CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) projecten.

Wij vinden het belangrijk dat mensen zelf direct invloed hebben op en zich medeverantwoordelijk zijn voor hun eigen leefomgeving. De Dorps- en Wijkbudgetten zijn hier goede middelen voor, die we graag beter willen benutten. Daarbij vinden wij ook dat de gemeente zich moet gaan herbezinnen over de positie van Dorps- en Wijkraden. Voor de Bossche VVD zouden deze raden nooit drempels mogen opwerpen voor mensen om te werken aan hun eigen leefomgeving. De gemeente dient in direct contact te staan met buurtbewoners om gezamenlijk de leefbaarheid in de dorpen en de wijken te verbeteren.

Concreet werken we aan deze punten:

- We willen blijven investeren in woningbouw in de dorpen, voornamelijk voor starters en ouderen.
- De gemeente werkt actief mee aan (gezamenlijke) particuliere woningbouwprojecten.
- Ontwikkeling van een huiskamer in een wijk/dorp als ontmoetingsplek voor inwoners en verenigingen en waar ze hun initiatieven kunnen ontplooiën.
- Investeren in collectief vervoer door dorpen, zoals nu al gebeurt in Engelen/Bokhoven.
- Mensen zelf meer invloed geven op hun eigen leefomgeving door middel van de Wijk- en Dorpsbudgetten en direct contact met de gemeente.
- Dorps- en Wijkraden laten nadenken over een meer transparante en drempelverlagende werkwijze.
- Actief betrekken van burgers bij planontwikkeling in hun omgeving door particulieren of de overheid en burgers de mogelijkheid geven om hier al in een zeer vroeg stadium over mee te praten en denken.
- Een gemeente die bij nieuwe beleidsplannen kijkt naar bredere verbanden en creatieve denkers betreft.

Verkeer dat in beweging is in plaats van stilstaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. Om naar ons werk te gaan, om boodschappen te doen en om familie en vrienden op te zoeken. Je wilt zonder al te veel gedoe van A naar B komen. Zorgen voor een goede en veilige bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeente.

We willen dat mensen zelf kunnen kiezen welk vervoersmiddel ze nemen door alternatieven beschikbaar te stellen. Daarom zoeken we een goede balans tussen investeringen in auto, fiets en openbaar vervoer (ov). We voeren geen dwingend beleid, maar scheppen juist mogelijkheden. We denken aan een eigen OV-oplossing voor iedere wijk, dorp en bedrijventerrein, in samenwerking met onze provinciale fractie. Verder willen we inzetten op innovatieve vormen van (openbaar) vervoer, waarbij vraag en aanbod goed op elkaar aangesloten worden. Zo geven we mensen de vrijheid om zelf keuzes te maken.

Onze transferia zijn erg succesvol, daarom wil de Bossche VVD dat het tijdelijke transferium de Vliert wordt vervangen door een permanent transferium. De aansluiting tussen auto en openbaar vervoer is een keuze die door autogebruikers gewaardeerd wordt. Daarnaast willen wij de komende tijd vaart zetten achter de ontwikkeling van een Park&Ride bij het centraal station aan de kant van Boschveld en de doorontwikkeling van de parkeergelegenheid in de binnenstad en bij de Brabanthallen.

Niet alleen de doorstroming in de stad heeft onze aandacht, ook de doorstroming van en naar de stad is van essentieel belang voor het woon-, leef- en werkklimaat. De bereikbaarheid via de N65 en N279 zal de komende jaren sterk verbeterd worden. In de komende jaren gaan we ons richten op aansluitingen naar en bewegwijzering richting de stad op de A2 en A59. Bij de landelijke politiek blijven wij ons sterk maken voor verbreding van de A2 en verdere verbetering van het spoor tussen Eindhoven en Utrecht.

Fietsen is goed voor iedereen, het draagt bij aan de gezondheid van onze inwoners en de bereikbaarheid van de stad. De komende jaren willen wij het fietsnetwerk binnen de stad afmaken en wij pleiten voor een speciale infrastructuur voor (elektrische-) snelfietsen.

Concreet werken we aan deze punten:

- Ontwikkelen van een permanent transferium aan de Oostzijde van de A2 ter vervanging van het transferium de Vliert. Daarnaast willen we de bestaande transferia verder ontwikkelen met meer services voor de gebruikers, bijv. op het gebied van afhaalpunten van winkelketens.
- Inzetten op de vernieuwing van de parkeermogelijkheden in de binnenstad met meer parkeermogelijkheden voor binnenstadsbewoners.
- Uitbreiding van de parkeervoorzieningen bij de Brabanthallen en de Kop van 't Zand.
- Snelle realisatie van een Park&Ride bij het Centraal Station in de nabijheid van Boschveld.
- Het parkeerfonds is er om parkeren te faciliteren. We willen de afdracht uit het parkeerfonds naar de algemene middelen sterk verminderen en de opbrengsten inzetten voor extra of betere parkeerplaatsen. Hier vallen ook de fietskelders en stallingen onder.
- Auto's via dynamisch verkeersmanagement leiden naar parkeergarages waar nog plaatsen vrij zijn en ze binnen de garages de auto's meteen begeleiden naar een vrije plaats.

- Dubbelgebruik van parkeerterreinen en parkeergarages stimuleren. Door slimme investeringen kunnen parkeergarages van kantoren en bedrijven die in het centrum zijn gelegen tijdens festivals, zaterdag en koopzondagen worden benut.
- Een tweede brugverbinding of tunnel voor voetgangers en fietsers over het spoor maken, ter hoogte van het Grasso-complex, zodat de Brabanthallen beter bereikbaar zijn vanaf het NS-station.
- Het wegennet zo inrichten dat de doorstroming van verkeer optimaal is. Daarmee maken wij gebruik van de mogelijkheden die ICT ons biedt, in samenwerking met de data-universiteit, de JADS.
- 's-Hertogenbosch moet een lerende stad worden. Dankzij ICT en adequaat reageren ervoor zorgen dat herhaling van (verkeers-)ongelukken voorkomen wordt.
- Verkeersoverlast bestrijden die wordt veroorzaakt door wegafsluitingen die zijn bedoeld om wegen aan te leggen en te verbeteren. De VVD wil deze overlast bestrijden door wegafsluitingen als geheel slim te plannen en door goede alternatieve routes te bieden en daarover goed te communiceren.
- Verkeersveiligheid bevorderen door gevaarlijke kruispunten aan te pakken en – vooral in de buurt van scholen – een veilige omgeving (schoolzones, veilige oversteekplaatsen en veilige fietsroutes) te creëren.
 - Scholieren dienen betere voorlichting te krijgen over de gevaren in het verkeer. Het toegenomen smartphone gebruik leidt tot meer ongevallen met scholieren. Hier dienen zij zich bewust van te worden middels voorlichting en het plaatsen van 'zombie'-verkeersborden bij oversteekplaatsen bij scholen.
- We willen meer handhaving op de snelheid in 30km zones en betere aanduidingen en herkenbaarheid aan het begin en einde van een 30km zone in de wijken.
- We willen dat snel begonnen wordt met de aanleg van de Oostelijke Landweg, waarbij de variant gekozen wordt die de bereikbaarheidsproblemen van Rosmalen het beste op lost en de Kruisstraat ontziet.
- Een betere bewegwijzering vanaf de A2 naar het stadscentrum.
- Uitbreiding van het collectief bevoorradingsstelsel voor winkels en bedrijven in de binnenstad.
 - Autoluw houden van de binnenstad, dus geselecteerd toegangsbeleid en handhaving van de piramides.
- De verkeersdruk in het Paleiskwartier beheersbaar te maken door middel van het “auto is gast” concept; hierdoor wordt de wijk veiliger voor fietsers en voetgangers.
- De drukte op de Parallelweg en Magistratenlaan aanpakken.
- Spoorveiligheid staat bij de Bossche VVD voorop. We nemen, samen met Provincie, Rijk en ProRail, alle maatregelen die nodig zijn om het wonen in de buurt van het spoor - zoals binnenstad, Rosmalen en Maaspoort - veilig te houden. Hier vallen ook maatregelen tegen geluid- en triloverlast onder. Verder lobbyen we richting het Rijk om goederenvervoer over de Betuweroute te laten gaan in plaats van door onze gemeente.
- Een goed en betaalbaar openbaar vervoersstelsel dat afgestemd wordt op de wijken, dorpen en bedrijventerreinen. Initiatieven voor betaalbaar en duurzaam vervoer krijgen prioriteit.
- Investeren in een snelle pendelbus tussen de Maaspoort, Empel en de Groote Wielen richting Centraal Station.
- Investeren op watertaxi's en andere varianten van vervoer over het water. Zo snel mogelijk starten met de watertaxi over de Zuid-Willemsvaart en de Ertveldplas tot aan de Visstraat.

- Mensen verleiden om vaker de fiets te nemen door goede en veilige fietsroutes te faciliteren en die te laten aansluiten op snelfietspaden naar Oss en Waalwijk. Daarbij hebben we extra aandacht voor E-bike gebruikers.

Een aantrekkelijke gemeente voor jongeren en studenten

Jongeren en studenten zijn een belangrijk deel van de stad 's-Hertogenbosch. Ze zijn talentvol, positief en innovatief. Zij kunnen zoveel meer voor de stad betekenen dan dat ze alleen hun studie volgen bij de mbo- en hbo-instellingen in het Paleiskwartier. Met de komst van de JADS wordt deze groep in 's-Hertogenbosch steeds groter. De Bossche VVD ziet de behoeften van deze Bosschenaren en wil dat meer jongeren zich thuis voelen tijdens hun studie in onze stad en ervoor kiezen om zich blijvend te vestigen en te werken in 's-Hertogenbosch.

We geven jongeren en studenten een plek in de gemeente

De Bossche VVD wil de komende jaren werk maken van goede en betaalbare studentenhuysvesting en starterswoningen verspreid over de stad. Nieuwe studenten moeten welkom geheten worden in stad om kennis te maken met onze Bourgondische sfeer en gedurende hun studie graag in 's-Hertogenbosch willen verblijven. Zowel in de binnenstad, dat ook een verblijfsplek voor de studenten moet worden, als in het nieuw te ontwikkelen evenemententerrein op het Paleiskwartier en de Tramkade.

Wij geloven dat de hele stad profiteert van de aanwezigheid van jongeren en studenten. Alles staat met elkaar in verbinding. Bossche bedrijven vinden in de stad jonge talenten. De onderwijsinstellingen krijgen meer ruimte als kennisinstelling voor de hele regio, bijvoorbeeld op het gebied van data science, agrifood, veiligheid/ondermijning en duurzaamheid. Ook sport/culturele verenigingen hebben de kans om te verjongen. Het behouden van de jongeren en studenten geeft de stad perspectief, houdt de economie draaiend en brengt een positieve impuls aan de stad.

Concreet werken we aan deze punten:

- Jongeren actief betrekken in gemeentelijk beleid dat hen direct en indirect aangaat. Ook ondersteunen we initiatieven van jongeren door budget uit de wijk- en dorpsbudgetten hier voor vrij te maken.
- Inzet van de gemeente in het huisvesten van jongeren en starters in 's-Hertogenbosch, zoals het stimuleren van antikraak- en tijdelijke bewoning van gebouwen bij woningeigenaren en in samenwerking met woningcorporaties nieuwe woningen realiseren. De gemeente neemt het initiatief voor een proef met (tijdelijke) containerwoningen om de woningnood van studenten aan te pakken.
- De Gemeente open laten staan voor studentenverenigingen die een sociëteit in de stad vestigen of daar al gevestigd zijn. We willen dat de Gemeente hen welwillend helpt met de noodzakelijke procedures.
- De openingstijden van de horeca incidenteel verruimen bij festivals en andere gelegenheden, zoals Koningsnacht, Jazz in Duketown en Boulevard. Hierbij moet ook mogelijkheden voor evenementen- of weersafhankelijke terrassen komen.
- In samenwerking met de onderwijsinstellingen en studenten-, sport- en cultuurverenigingen meewerken aan een jaarlijkse stadsintroductie voor (nieuwe-) studenten.
- Overleggen met sport- en cultuurinstellingen en vereniging voor de toegankelijkheid van jongeren, bijv. met studententarieven.

- Bij de ontwikkeling van het evenemententerrein op het Paleiskwartier en bij de Tramkade ook rekening houden met de wensen en behoeften van de studenten.
- Bossche bedrijven in verbinding brengen met jonge talenten, investeren in werkplekken voor startende ondernemers en de hogescholen/JADS als kennisinstelling voor de regio.

We leiden op voor de kansen van de toekomst

Wij vinden goed onderwijs van groot belang. Kinderen leren hier de kennis en vaardigheden om iets van hun leven te maken. Het gaat daarbij ook om normen en waarden en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Met goed basisonderwijs bereiden we onze kinderen voor op het onderdeel zijn van de samenleving. We kunnen dan ook trots zijn op de meesters en juffen die voor de klas staan.

Het basis- en middelbaar onderwijs in 's-Hertogenbosch moet een toegankelijke en veilige plek zijn voor alle jeugd om te groeien en te excelleren. De Bossche VVD vindt goed onderwijs belangrijk en wil verder inzetten op de successen van de Brede Bossche Scholen. Ook de scholen in andere wijken, zoals de Maaspoort, mogen niet vergeten worden en verdienen evengoed aandacht en steun voor hun problemen en initiatieven. Verder willen wij door met het onderwijsinnovatiefonds om ons onderwijs continu te blijven verbeteren en te moderniseren, bijvoorbeeld door het stimuleren van ICT-onderwijs op basis- en middelbare scholen.

Sommige ouders en jongeren ervaren tegenslag bij hun ontwikkeling. Vaak valt dit op, doordat zij in het onderwijs een achterstand oplopen. Wij willen voor deze jongeren inclusief onderwijs op een reguliere school en een integrale aanpak voor het oplossen van de achterstand zowel binnen- als buitenschools. Alle betrokkenen moeten de verantwoordelijkheid nemen, die zij aankunnen. Als jongere door lotgenotencontact kansen kunnen krijgen, die voor hen passend zijn om hun achterstand in te lopen, dan moet zij die kansen krijgen. De gemeente moet blijven inzetten op het tegengaan van vroegtijdige schoolverlaters. In samenwerking met de jeugdzorg dienen deze leerlingen snel opgemerkt en geholpen te worden.

's-Hertogenbosch beschikt over een sluitende keten aan onderwijsvoorzieningen. Van goede basisscholen en middelbaar onderwijs tot aan uitstekend mbo- en hbo-onderwijs. Met de komst van de JADS voegen we daar een universitaire opleiding in de richting van de economie van de toekomst aan toe. Deze keten willen we in stand houden en aan laten sluiten op het bedrijfsleven. Zo zorgen we voor werkgelegenheid en geven we jonge mensen met goede ideeën kansen om die ook te vertalen in het bedrijfsleven.

Goed kunnen lezen, schrijven en omgaan met de digitalisering is van belang in deze tijd. Toch komt laaggeletterdheid of gebrek aan digitale vaardigheden in alle lagen van 's-Hertogenbosch voor. De Bossche VVD wil dat iedereen de kans krijgt om mee te doen in de maatschappij. Met een integraal plan laaggeletterdheid en digitale vaardigheden moet richting worden gegeven aan maatwerk om dit probleem aan te pakken.

Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke mensen. Ouders zijn daarvoor in de eerste plaats verantwoordelijk. Als ouders het belang van het kind schaden, grijpt de overheid in en is de gemeente aan zet. Als ouders en kinderen een probleem hebben, kunnen ze hulp zoeken bij jeugdzorg. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente voor deze gezinnen één hulpverlener regelt die samen met het gezin naar de beste oplossing zoekt. Voorkomen is beter dan genezen. We willen dat de gemeente er op tijd bij is om ouders en kinderen met een probleem te helpen.

Om zo vroeg mogelijk probleemgedrag te signaleren bij jongeren, willen wij dat de gemeente zorgt voor goede koppeling tussen de zorgverleners en instellingen rondom onderwijs, welzijn, cultuur en sport.

Concreet werken we aan deze punten:

- De school is een sociale ontmoetingsplek in de wijk. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of na bij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, zoals ruimte voor muziek, sport en cultuur.
- De school moet goed en veilig bereikbaar zijn voor kinderen en ouders. Wij willen dat er goede mogelijkheden zijn om je kind met de fiets of auto af te zetten bij school, maar ook dat kinderen veilig zelfstandig naar school kunnen lopen en fietsen.
- Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of bij kinderdagverblijven.
- De school is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. Wij willen hier extra geld voor uittrekken.
- We willen dat scholen zich concentreren op goed onderwijs, waarbij vaardigheden, kennisoverdracht en sociale vaardigheden centraal staan. Hierbij moet er ook aandacht zijn voor excellente leerlingen.
- De gemeente dient mee te werken aan initiatieven voor de vestiging van een internationale school in onze gemeente, mits daar behoefte aan is.
- We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente ziet er daarom op toe dat ouders hun kinderen bij meerdere scholen kunnen aanmelden en dat de aanmelding op de basisschool pas vanaf 3 jaar kan plaatsvinden, zonder voorwaarden vooraf. Scholen communiceren helder wanneer zij andere selectiecriteria hebben en de gemeente stimuleert dat deze criteria eerlijk en transparant zijn en op draagvlak kunnen rekenen
- Vervoer voor (gediagnostiseerd) speciaal onderwijs wordt vergoed. Als ouders hun kind naar scholen buiten de regio willen sturen, zoals religieus onderwijs, betalen zij dat vervoer zelf.
- De JADS stimuleren om ook een opleiding rond cybersecurity te ontwikkelen, omdat de vraag naar dit soort personeel de komende jaren toe zal nemen.

Sportbeleid in beweging

Sporten is van groot maatschappelijk belang en investeren in sport is investeren in de toekomst. Sport en bewegen zijn goed voor je gezondheid. Door te sporten komen we elkaar tegen, ontstaan er nieuwe vriendschappen en dagen we elkaar uit. Het verbindt om iedere week samen te gaan voor de winst of de favoriete club aan te moedigen. Sport brengt ons samen.

De VVD is van mening dat de gemeente moet stimuleren om sport voor iedereen toegankelijk te maken. De Bossche VVD vindt dat de gemeente breedtesport en sport voor mensen met een beperking moet stimuleren door middel van subsidies. De topsport stimuleren we door te investeren in topfaciliteiten. Dat stemmen we af met de regio en de andere grote Brabantse steden zodat we een duidelijke focus kunnen leggen. De focus voor 's-Hertogenbosch ligt daarbij op de turnhal van FlikFlak en de hockeyclub.

De sportverenigingen hebben vele vrijwilligers die zich iedere dag opnieuw inzetten voor hun club. Deze vrijwilligers zijn onmisbaar en maken de sport ook tot een succes. Daar is de Bossche VVD erg trots op.

Concreet werken we aan deze punten:

- We stimuleren breedtesport en willen dat iedereen de kans heeft om in de eigen omgeving te kunnen sporten. Daarom willen we zorgen dat de capaciteit van sportverenigingen aansluit bij de sportvraag in het dorp of de wijk.
- De belangrijke maatschappelijke rol die sportverenigingen binnen de wijk of het dorp heeft uitbouwen, stimuleren en ondersteunen.
- We willen dat sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang nauw samenwerken om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Hier houdt de VVD in het subsidiebeleid rekening mee.
- Sport en sportverenigingen toegankelijk maken voor mensen met een beperking. Hier houdt de VVD in het subsidiebeleid rekening mee.
- Het fantastische werk dat het burgerinitiatief 'Sport Alliantie Rosmalen Nuland Vinkel' verricht (verbindingen leggen en een samenspel van sport, onderwijs en wijken bevorderen) uitbreiden over geheel 's-Hertogenbosch.
- We willen dat de verenigingen zelf het beheer van hun sportaccommodatie verzorgen, in plaats van dat de gemeente dit doet.
- Sportaccommodaties in principe multifunctioneel inrichten, zodat deze voor diverse sporten geschikt zijn.
- Versterken van de in de binnenstad aanwezige sportfaciliteiten. De Bossche VVD wil onderzoeken welke rol de accommodaties van Reinier van Arkel hierin kunnen spelen.
- Meer aanleg van hybride of alternatief gras. Uitbreiding of vervanging van natuurgras om de tekorten op het gebied van (speel)accommodaties op te lossen. Hierdoor kan er langer en vaker op velden worden gesport.
- Snel realiseren van een grote multifunctioneel sporthal in de Groote Wielen in Rosmalen.
- Vorming van centrale locaties voor meerdere sporten bij elkaar (sportpunten) in de gemeente doorzetten. Daarbij speelt de samenwerking van de sportpunten met de wijken en het onderwijs een grote rol.
- We willen dat de gemeente bij de inrichting van haar openbare ruimte nadrukkelijk rekening houdt met het inrichten van sport- en speelvoorzieningen, zoals trapveldjes voor de jeugd. Daarbij staat ons een gelijke spreiding van die voorzieningen over alle dorpen en/of wijken voor ogen.
- De vele sportkampioenen die 's-Hertogenbosch elk jaar heeft, verdienen het om in het zonnetje gezet te worden. De Bossche VVD wil alle sportkampioenen huldigen tijdens een jaarlijkse stads-sportdag met toernooien en workshops en met contact tussen de verenigingen en de sporten.
- De gemeente treedt niet in de exploitatie van een topsportvereniging, maar komt de vereniging in de randvoorwaarden tegemoet. Topsport is van groot belang voor de regio. Daarom wil de Bossche VVD de regio gaan betrekken om in het ondersteunen en accommoderen van topsport.
- Grote sportevenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de motivatie van mensen om zelf te gaan sporten en te bewegen en de evenementen verbreedt de samenleving. De Bossche VVD wil elke vier jaar een groot (inter)nationaal sportevenement in 's-Hertogenbosch organiseren.
- Indoor Brabant is een evenement dat 's-Hertogenbosch internationaal op de kaart zet. We vinden dat dit evenement onze steun verdient om het verder te ontwikkelen als toonaangevend evenement in de paardensport.

- De Bossche VVD is van mening dat er meer inzet moet zijn om landelijke sportbonden zich in 's-Hertogenbosch te laten vestigen.

Een zorgzame gemeente

's-Hertogenbosch is van nature een sociale gemeente, waar mensen voor elkaar zorgen en voor elkaar klaar staan. Als je gezondheid je in de steek laat, helpen we elkaar. We vinden het normaal dat familie, buren en vrijwilligers elkaar helpen. Als dat niet lukt, staan professionele medewerkers klaar voor de ondersteuning die je nodig hebt.

Onze uitgangspunten voor het gemeentelijke zorgbeleid zijn goede zorg, bereikbare zorg, betaalbare zorg en innovatieve zorg. We stimuleren het gebruik van moderne technieken en werkwijzen om ervoor te zorgen dat de juiste zorg bij de juiste mensen terecht komt. Daarbij denken we onder andere aan de mogelijkheden van big data. Ook denken we aan innovatieve bedrijven die vanuit de Jamfabriek de combinatie van food en health zoeken, zoals voeding op maat in zorginstellingen.

Voor de Bossche VVD is zorg maatwerk; de meeste mensen willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ze willen in de eigen omgeving wonen en met de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben. Daarom willen wij zorg die dicht bij de mensen staat en dat de zorgverleners ook op kleine schaal meedenken.

Mantelzorg is ontzettend waardevol voor onze samenleving. Daarom kunnen mantelzorgers in onze gemeente ook rekenen op ondersteuning. Als mantelzorgers bij het mantelzorgpunt aangeven dat zij overbelast dreigen te reiken is er bijvoorbeeld ondersteunende hulp beschikbaar.

De zorg is toegankelijk voor iedereen. De regels voor extra ondersteuning zijn niet voor iedereen goed te begrijpen en daarom vinden wij het van belang dat de gemeente de mogelijkheid biedt voor gratis, onafhankelijke ondersteuning bij het aanvragen van zorg. We denken aan iemand die je helpt om duidelijkheid te scheppen in de regels en die in jouw belang meedenkt en je helpt met aanvragen.

Iedere inwoner heeft talenten en mogelijkheden. Dat geldt ook voor mensen die tijdelijk of permanent een beperking hebben. De VVD gaat altijd uit van wat mensen wel kunnen, in plaats van wat ze (al dan niet tijdelijk) niet kunnen.

Activiteiten van ouderen in verzorgingstehuizen zijn van belang voor het welbevinden van mensen die specialistische zorg nodig hebben. Ouderen en demente ouderen leven op van contacten met jonge kinderen en voor de kinderen is het juist goed om ouderen te ontmoeten die anders dan anders zijn. Dat hoort bij het leven. Je moet kinderen daar niet voor af te schermen. De VVD pleit er dan ook voor dat de gemeente de samenwerking stimuleert tussen kinderdagverblijven, basis- en middelbaar onderwijs en verzorgingshuizen of andere instellingen waar ouderen verblijven.

Concreet werken we aan deze punten:

- De cliënt en de zorgvraag van die cliënt staan centraal in het beleid en niet de regels of het aanbod van de zorginstelling.
- Bij een zorgvraag wordt er eerst met een inwoner die een zorgvraag heeft een persoonlijk gesprek gevoerd. In dit gesprek worden de zorgvraag en de achterliggende redenen in kaart gebracht.
- Wij willen dat de gemeente innovatie in de zorg blijft stimuleren door gericht daarop in te kopen, dat ze ruimte geeft voor pilots en slim gebruik maakt van de mogelijkheden van ICT.
- Wijkpleinen, buurthuizen en andere algemene ruimten geven we een belangrijke rol in beleid rondom zorg en welzijn. Het zijn namelijk deze voorzieningen waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen en hierdoor is individuele zorg minder nodig.
- De gemeente maakt gebruik van de zogeheten “mantelzorgwaardering” om mantelzorgers een financiële tegemoetkoming te geven.
- De gemeente draagt bij aan het realiseren van een logeershuis om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten.
- De gemeente draagt bij aan het realiseren van een mantelzorgsteunpunt, waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen.
- De gemeente zorgt ervoor dat mantelzorgers op een verantwoorde manier af en toe afstand kunnen nemen van de zorg en dat een goede vervanger het even overneemt.
- Faciliteren van lotgenotencontact binnen de gemeente om ervaringen met anderen te kunnen delen.
- Opnemen van generatiewoningen in de woonagenda van de gemeente, bijvoorbeeld ouderenwoningen combineren met kinderopvang in hetzelfde gebouw.
- De gemeente helpt bij het koppelen van allerlei soorten van vervoer, zoals voor ouderen, kinderen en gehandicapten. Hierbij werkt ze ook samen met buurgemeenten.
- Het is eerlijk als je meebetaalt aan je eigen zorg. Binnen de wettelijke mogelijkheden heft de gemeente een eigen bijdrage.
- De rijksmiddelen AWBZ en Jeugdzorg die zijn overgegaan naar de gemeente worden door ontschotting van budget volledig aangewend voor de WMO- en Jeugdzorg taken.
- Zorgdiensten moeten scherp worden ingekocht en we willen stevige controles op fraude met zorggeld.
- De gemeente start met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb) voor inwoners met meerdere ondersteuningsvragen met betrekking tot welzijn en zorg, werk en inkomen, jeugdhulp, schuldhulpverlening, mobiliteit, enzovoort.
- Steunen van de psycholance, zodat mensen in verwarde toestand worden opgevangen door een zorgmedewerker.

Een uitdagend cultuuraanbod

Kunst, erfgoed en cultuur zijn van grote waarde voor de samenleving. Cultuur stimuleert creativiteit. Creativiteit leidt tot innovatie. Dit heeft een positief effect op de economie.

Cultuur in 's-Hertogenbosch is van iedereen. Voor ons zijn daarin het behoud van erfgoed en cultuuronderwijs erg belangrijk.

De Bossche VVD vindt cultuur belangrijk voor de kwaliteit van leven in de stad. Uit allerlei onderzoeken blijkt ook dat 's-Hertogenbosch goed scoort als het om cultuur gaat. Vooral de diversiteit in het aanbod zorgt voor een hoge score. De Bossche VVD wil deze diversiteit dan ook behouden. Juist door die diversiteit hebben veel Bosschenaren binding met cultuur.

De VVD wil bijzondere aandacht voor culturele evenementen. We streven een actief cultuurbeleid na dat gericht is op het behoud van bestaande culturele evenementen (carnaval, IVC, Boulevard, Jazz in Duketown), maar dat ook ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen. We willen niet alleen aandacht voor de grotere evenementen in de stad, maar juist ook voor de kleinere activiteiten waar een groot deel van de Bossche samenleving aan meedoet.

Voor de VVD is het belangrijk dat het ondernemerschap in de cultuursector meer wordt gestimuleerd en zoveel mogelijk regels wordt weggehaald.

Voor de VVD is cultuurhistorie een belangrijk punt. De historie van de stad heeft de Bosschenaar gemaakt tot wat hij nu is. Dat mogen we best laten zien. Ook economisch gezien is cultuurhistorie aantrekkelijk, want de historische elementen in onze binnenstad zijn één van de krachten van de binnenstad.

Concreet werken we aan deze punten:

- We vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren, zoals de vestingwerken, het historische stadscentrum en de cultuurhistorie in het buitengebied met de Linie 1629.
- Cultuuronderwijs helpt kinderen om met nieuwe werelden in aanraking te komen. Op de basisschool krijgt ieder kind cultuureducatie.
- Cultuur is van ons allemaal. Het is geen voorrecht van een kleine groep mensen en een specifieke groep instellingen die op dit moment door de overheid gesubsidieerd worden. Bij subsidieaanvragen moet er daarom voldoende ruimte zijn voor nieuwe partijen of organisaties om een plek te krijgen in het Bossche cultuuraanbod.
- Culturele organisaties laten bij een subsidieaanvraag eerst zien hoe ze hun eigen inkomsten binnenhalen.
- We vinden het belangrijk om niet-gesubsidieerde cultuur op dezelfde manier te promoten als gesubsidieerde cultuur.
- Vergunningverlening kan eenvoudiger en daarom zijn wij voorstander van een zogenoemd (digitaal) evenementenloket.
- In het evenementenbeleid de richting aanhouden dat er voor elk wat wils is en dat er voor iedereen wat te kiezen is. Wij willen dan ook een evenwichtig subsidiebeleid met aandacht en ondersteuning voor zowel grote als kleine evenementen.
- We willen het imago van 's-Hertogenbosch als muziekstad versterken door harmonieën en fanfares goed te huisvesten. Initiatieven om te komen tot goede huisvesting, zoals nu bij Exempel, krijgen ruim baan.
- De creativiteit in de gemeente 's-Hertogenbosch (keramiek, goud en zilver, beeldende kunst etc.) ondersteunen door onder meer te streven naar een hbo-opleiding goudsmeden, naar publiekstoegankelijke warenhuisateliers voor kunstenaars en kunstambachten in monumentale panden in de binnenstad en naar het tonen van

kunst van Bossche getalenteerde kunstenaars in etalages van leegstaande winkelpanden.

- Cultureel ondernemerschap als uitgangspunt nemen. Voor iedere euro aan subsidie, dient de culturele onderneming zelf één euro te verdienen.
- Iedere vier jaar een onderzoek uitvoeren naar de mate waarin het cultureel ondernemerschap bijdraagt aan de exploitatie van culturele instellingen in de gemeente.
- De nalatenschap van het Jeroen Boschjaar blijven we koesteren door de Bosch Experience en evenementen als het Bosch Requiem en de Bosch Parade onder te brengen bij andere culturele evenementen.
- We willen een nieuw en betaalbaar theater in de binnenstad. De huidige planontwikkeling blijven we dan ook steunen, zolang het theater betaalbaar blijft.
- De bibliotheek en de Muzerijefuseren aan de Hinthamerstraat tot een organisatie die cultuureducatie verzorgt op de basisscholen.
- We willen de accommodaties voor de bouwers van Oeteldonk, Zandhazendurp, Terpersdurp, Slotgat, Kafland en Waoterrijk behouden. Ook de subsidie aan de organiserende carnavalsverenigingen blijft in stand.
- We pleiten voor een gilde- en vestingmuseum in de stad dat door particuliere partijen wordt geëxploiteerd.
- Eigenaren van historische panden tegemoetkomen door eenvoudigere regels rond verbouwingen op te stellen. De gemeente gaat tijdens een vooroverleg ter plekke kijken waarvoor een vergunning nodig is en wat ook zonder vergunning kan. Dit om het herstel van historische panden te stimuleren. Zo weet de eigenaar vooraf waar hij of zij aan toe is en komt hiermee tijdens de verbouwing niet voor verassingen te staan.
- Bij nieuwe bouwontwikkelingen in onze historische binnenstad en dorpskernen staat de kwaliteit van het nieuwe ontwerp voorop, zodat het nieuwe gebouw past bij de uitstraling van de binnenstad.

Colofon

Auteurs Namens de Bossche VVD: K. Burger Dirven, R. Geers, F. van Haren, A. Rotman
 en Lijstrekker J. Hoskam
Editor T. Bredée
Druk
Aantal
Datum vastgesteld 14 oktober 2017

Meer informatie

mailadres: Info@vvdshertogenbosch.nl

Facebook: Bossche VVD

Twitter: @Bosschevvd